

INTERPELLASJONAR

Aud Karin Oen (SV) hadde sendt slik interpellasjon (1) til fylkesordføreren:

"Global Dignity Day

21. oktober har det vorte arrangert Global Dignity Day (GDD) over heile landet. GDD er initiert frå Kronprins Haakon. Det undrar meg at dette får innpass i norske skular utan kvalitetssikring og politiske vedtak. Er det slik at personar med pengar og makt skal kunna få innpass i den vidaregåande skulen med eit pennestrøk? I Hordaland er der 9 vidaregåande skular som har delteke i følgje BT. Både FN-dagen og Operasjon Dagsverk står i fare for å bytast ut mot dette programmet som ikkje er tilpassa noko læreplan.

Elevar «bekjenner» og fortel «verdighetshistoriar» i plenum. Dette er unge og ofte sårbare menneskje, og ikkje alle forstår konsekvensen av å stå fram og fortelja om djupt personlege erfaringar føre eit stort publikum.

Eit fundamentalt utgangspunkt for eit verdig liv er eit myndig liv. Eit myndig menneskje må sjølv kunna avgjera kva eit verdig liv er og ikkje verte fortalt det av andre. Faren for å tilsløra dei eigentlege problema med samfunnsstrukturar som skapar forskjellar og diskriminering med eit slikt individretta fokus er stort. Elevar på vidaregåande skular i Hordaland må læra om medmenneskelege verdiar og å hjelpa andre, men er dette måten å gjera det på?

Spørsmål til fylkesordføreren:

- Er det rett at 9 vidaregåande skular i Hordaland gjennomfører GDD?
- Kva undervisningstid vert dette teke av?
- Kven bestemmer at skulane skal ha dette opplegget?
- Vil fylkesordføreren kunna stoppa dette?"

Fylkesordføreren svarte slik:

"Global Dignity blei etablert i 2006 av H.K.H. Kronprins Haakon og to andre medlemmer av Young Global Leaders, professor Pekka Himanen og John Bryant. Global Dignity er ein uavhengig, ideell og politisk nøytral organisasjon med tre føremål: Fremje leiarskap basert på verdighet, stimulere til ein global samtale om verdighet og engasjere ungdom til å reflektere rundt omgrepet verdighet gjennom å skape dialog med dei. Global Dignity sin hovudaktivitet er å arrangere Global Dignity Day (GDD) på skular over heile verda. I Norge har 130 000 sekstenåringar vore med sidan skuleopplegget starta opp i 2010.

Spørsmål 1

GDD blir kvart år gjennomført den tredje onsdagen i oktober. Hausten 2015 var det i alt ni skular i Hordaland som gjennomførte GDD. Skulane som deltok i år var Fusa vgs, Os vgs, Os gymnas, Nordahl Grieg vgs, Stend vgs, Garnes vgs, U. Phil vgs, Knarvik vgs og Voss gymnas. I Hordaland har i gjennomsnitt sju skular delteke kvart år sidan 2010.

Spørsmål 2

GDD er eit undervisningsopplegg på to timar for Vg1-elevane, og skulane melder om at gjennomføringa av GDD legg beslag på mellom to og tre undervisningstimar på sjølve dagen. Skulane som deltek på opplegget i Hordaland melder at dei knyter GDD til det kontinuerlege arbeidet med å utvikle eit godt klasse- og skulemiljø. Ein av skulane knyter GDD direkte til handlingsplanen for systematisk arbeid med det psykososiale miljøet (9a).

Spørsmål 3 og 4

Det er opp til skulane sjølve å bestemme om dei ønskjer å delta på GDD. Både leiarar, lærarar og elevråda er med på førebuinga av opplegget. Kvar skule peikar i tillegg ut ein koordinator som har det praktiske ansvaret.

Skuleeigar verken skal eller bør overstyre skulane sin hand-lingsfridom i høve eksternt samarbeid og ønskjer ikkje å nekte skulane å gjennomføre GDD i framtida."

Iiril Schau Johansen (H) hadde sendt slik interpellasjon (2) til fylkesordføraren:

"Barn som lever i fattigdom

Utgangspunktet for denne interpellasjonen er «Barn som lever i fattigdom, Regjeringens strategi (2015-2017)»:

https://www.regjeringen.no/contentassets/ff601d1ab03d4f2dad1e86e706dc4fd3/barn-som-lever-i-fattigdom_q-1230-b.pdf

Strategien inneheld ei rekkje tiltak som kan vere med på å hjelpe born som er i ein utsett situasjon som følgje av at familien deira har svak økonomi eller andre utfordringar.

Ein del av strategien tek føre seg kor viktig det er å kunne delta i den sosiale fellesskapen som ulike fritidsaktivitetar innanfor kultur og idrett skapar. Å ikkje få vere med, skapar einsemd. Einsemd er helseskadeleg.

Strategien inneheld og ei rekkje meir generelle tiltak som kan vere med på å støtte familiar som er i ein vanskeleg situasjon.

Eg vil be om at Regjeringa sin strategi mot barnefattigdom blir lagt fram for Utval for kultur, idrett og regional utvikling som eiga sak, slik at utvalet kan ta stilling til om det er tiltak i strategien som Hordaland fylkeskommune kan gjere seg nytte av.

Ei aktuell problemstilling kan vere om lag og organisasjonar som får løyvingar frå fylkeskommunen, skal oppmodast til å halde av nokre gratisplassar innanfor aktivitetane sine til barn og unge med svak familieøkonomi, eller med særskilt trong for integrering. Det kan og vere aktuelt å sjå på om det finst tilskotsordningar som fylkeskommunen kan søkje direkte på innanfor ulike område. Fylkeskommunen bør i tillegg vurdere å ta initiativ til at strategien sine tilskotsordningar retta direkte mot t.d. idrettslag blir betre kjende.

Strategien gjev eit godt og oversiktleg utgangspunkt for ei brei drøfting av kva vi kan gjere for å bøte på barnefattigdom. Målet med denne interpellasjonen, er å få til ein politisk dugnad der vi i fellesskap kan kome fram til gode løysingar for Hordaland på dette området.

Vil fylkesordføraren ta initiativ til at Regjeringa sin strategi mot barnefattigdom blir lagt fram for Utval for kultur, idrett og regional utvikling som eiga sak, slik at utvalet kan ta stilling til om det er tiltak i strategien som Hordaland fylkeskommune bør vurdere å gjere seg nytte av?"

Fylkesordføraren svarte slik:

"I mai 2015 kom Regjeringa sin strategi mot barnefattigdom (2015-2017) – Barn som lever i fattigdom.

Arbeidet med strategien er koordinert av Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, i samarbeid med Helse- og omsorgsdepartementet, Arbeids- og sosialdepartementet, Kunnskapsdepartementet, Kulturdepartementet og Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Friviljuge organisasjonar og KS har gjeve innspel undervegs. Det same har born gjennom egne høyringar, arrangert av Redd Barna og via Barneombodet.

Fylkeskommunane og kommunane har ikkje fått tilsendt strategien på høyring og har heller ikkje delteke i utarbeidinga. Den er dermed ikkje gjeve lokal- eller regionalpolitisk forankring, men må sjåast som regjeringa sin eigen strategi i perioden 2015-2017. Slik sett vil den verke styrande for departementa sin innsats, men er ikkje ein politikk som gjev nasjonale føringar for offentlege styremakter, slik til dømes ei Stortingsmelding gjer.

Ansvar for oppfølging av fleire av tiltaka i strategien har fylkesmennene fått. Fylkesmannen i Hordaland forvaltar deler av dei statlege midlane som er knytte til gjennomføringa av strategien. Til dømes er Askøy, Bergen, Fjell, Kvinnherad og Ullensvang tildelt skjønsmidlar for fem år frå 2015. Det første året har kommunane fått 6,5 millionar for kartlegging av born og fattigdom og skulering av offentleg tilsette og andre. Seinare skal det leggjast fram ein tiltaksplan for å sikre at born som lever i fattigdom ikkje vert stigmatiserte.

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) har fått ansvar andre tilskotsordningar. Gjennom Nasjonal tilskotsordning mot barnefattigdom har Bufdir fordelt 134 millionar kroner til 425 tiltak som skal motverke og dempe fattigdomsproblem blant born og unge. Både frivillige organisasjonar, kommunar og private aktørar tek i mot støtte frå tilskotsordninga.

Fylkeskommunane er ikkje tildelt ansvar for gjennomføring av strategien. Det er likevel lett å peike på områder der fylkeskommunen kan bidra. Både som tenesteproducent og som regional styresmakt har fylkeskommunen oppgaver på sentrale felt i iverksetjinga av strategien. Som skuleeigar med ansvar for å innrette vidaregåande skular og opplæring i Hordaland, vil fylkeskommunen spele ei nøkkelrolle. Kultur- og idrettsfeltet har i tillegg vist seg som eit særskilt viktig område dersom ein har som mål å skape eit ope og inkluderande samfunn der deltaking for born og unge ikkje er avhengig av foreldreinntekt, sosial bakgrunn eller bumiljø. I si portefølje har fylkeskommunen ei rekkje ordningar og tiltak som fremjer brei deltaking i varierte kultur, idrett og friluftslivstilbud. Transportordningar og kulturprogramma i skulane er velkjende verkemiddel. Den tidlegare regionale ordninga med kulturkort var etablert for å fremje unge si deltaking på alt frå konsertar, kino til idrettsarrangement. Staten avvikla tilskota til ordninga og den vart dermed lagt ned.

Med grunnlag i denne vurderinga rår fylkesordføraren til at Regjeringa sin strategi mot bornefattigdom vert lagt fram for både utval for opplæring og helse og for utval for kultur, idrett og regional utvikling som eiga sak og at ein tek stilling til korleis fylkeskommunen kan arbeide med born og unge som le- ver i fattigdom."

Iiril Schau Johansen (H) og Silje Hjemdal (Frp) hadde sendt slik interpellasjon (3) til fylkesordføraren:

"Brukarkvoter i Transportordninga for funksjonshemma i Hordaland

Retningslinjer for Transportordninga for funksjonshemma i Hordaland vart revidert i fjor, og ny utgåve vart gjeldande frå 1. november 2015.

Under punkt sju «Brukarkvoter» står det at «brukarar inntil vidare vil få tildelt følgjande kvoter ...»
Desse kvotene er no som følgjer:

- Brukarar over 67 år kr. 4.500,- pr. år
- Brukarar under 67 år kr. 5.500,- pr. år
- Blinde/sterkt svaksynte (under visus 0,1) kr. 7.500,- pr. år
- Rullestolbrukarar med manuell rullestol kr. 7.500,- pr. år
- Rullestolbrukarar med elektrisk rullestol eller som treng spesialbil kr. 9.500,- pr. år

Gjeldande kvoter har vore uendra sidan 2007, og det kan vere grunn til å sjå nærare på om desse no bør aukast eller indeksregulerast. Dersom ordninga ikkje vert nytta fullt ut, og dermed i praksis

er overbudsett, kan det vere rom for slik regulering utan at det får innverknad på fylkesbudsjettet.

Vil fylkesordførar ta initiativ til ei sak der kvotene for Transportordninga for funksjonshemma i Hordaland blir gjennomgått, med tanke på ein mogleg auke av brukarkvotene?"

Fylkesordføraren svarte slik:

"Bakgrunn for saka:

Gjeldande beløpskvotar for transportordninga har vore uendra sidan 2007. Det kan vere grunn til å sjå nærare på om desse no bør aukast eller indeksregulast. Dersom ordninga ikkje vert nytta fullt ut, og dermed i praksis er overbudsett, kan det vere rom for ein slik regulering utan at det får innverknad på fylkesbudsjettet.

Fylkesordføraren vil ta initiativ til ei sak der vi vil vurdere om kvotene for Transportordninga for funksjonshemma i Hordaland skal gjennomgåast, med tanke på ein mogeleg auke av brukarkvotene.

Fylkesordføraren vil vurdere dette med bakgrunn i fylgjande tre punkt :

1. Korleis er transportordninga for funksjonshemma i Hordaland i forhold til andre fylkeskommunar, både når det gjeld beløpskvotar og totalforbruk?
2. Korleis har prisstiging vore når det gjeld prisar for å nytte drosje?
3. Korleis har den generelle prisutviklinga vore i samfunnet elles?"

SPØRSMÅL

Terje Kollbotn (R) hadde sendt slikt spørsmål (1) til fylkesordføraren:

"Transportøkonomisk institutt ønskjer at fleire skal reise kollektivt, og for å få til dette har dei framlegg om auka billettprisar i rushtida. Dette vil ramme folk som skal på jobb og skule, og samstundes svekka verknaden av køprisinga som blir innført frå 1/1- 2016. For at auka bompengar i morgon- og ettermiddagsrusket skal ha ei hensikt, bør ein heller redusera kollektivprisane slik at folk sparer på å reise kollektivt. Køpris er eit verkemiddel for å få fleire til å velje bort privatbilen, men då må det finnast eit godt og rimeleg alternativ.

Folk flest jobbar ikkje fleksitid, og kan ikkje avgjere når skulen startar, og kan difor ikkje velje når dei vil reise til jobb eller skule. Det held ikkje at TØI vil kompensera med lågare prisar på dag- og kveldstid. Eit godt og rimeleg kollektivtilbod bør vere ein naturleg konsekvens av ein villa miljøretta samferdslepolitikk.

Framlegget til budsjett har vorte lagt fram, og der er det framlegg om ein ytterlegare auke i kollektivtakstane.

Mitt spørsmål blir difor:

Meiner fylkesordføraren at framlegget frå transportøkonomisk institutt om auka billettpriser i rushtida er vegen å gå for å få fleire til reise kollektivt? Meiner fylkesordføraren at framlegget om auke er i samsvar med målet om at fleire skal nytta seg av kollektivtransport?"

Fylkesordføraren svarte slik:

"Transportøkonomisk institutt sin rapport "Effektiv prising av kollektivtransport" (1432/2015) omhandlar prinsipp for meir effektiv prising av kollektivtransport i lys av nullvekstmålet for persontrafikken i storbyområde. I høve rapporten er aktuelle strategiar for meir effektiv prising lågare prisar utanom rushperiodar, høgare prisar i rushperiodar og høgare prising av tilbod med høg kvalitet. Effektiv prising er definert i samfunnsøkonomisk forstand, som at takstane i større grad enn i dag skal reflektere faktiske kostnader og trafikantane sin betalingsvilje, samstundes som trafikkinntektene skal verte oppretthaldt og ein skal jobbe for å nå nullvekstmålet for personbiltrafikken i tråd med Nasjonal transportplan 2014-2023.

Bakgrunnen for rapporten er at Samferdselsdepartementet har bedt etatane om «å redegjøre for effekter av mer effektiv prising i kollektivtransporten og tiltak som bidrar til økt beta-lingsvilje» (Samferdselsdepartementet 2015).

Rapporten må lesast som eit reint fagleg dokument, og ikkje som ei politisk anbefaling. Fylkesordføraren tek dei faglege råda til orientering, men har ikkje tatt stilling til ei eventuell anbefaling av omlegging av prissystemet i kollektivtrafikken i Hordaland i tråd med konklusjonane i rapporten."

På oppfølgingsspørsmål frå Terje Kollbotn svarte fylkesordføraren at prisar er avgjerande for fleire skal reise kollektivt.

Nils Marton Aadland (H) hadde sendt slikt spørsmål (2) til fylkesordføraren:

"Grunngjeve spørsmål om ferjefri E39

Ferjefri E39 er eit svært viktig tiltak for å utvikle Hordaland og heile Vestlandet. Ei av årsakene til at dette prosjektet har hatt ei positiv utvikling dei siste åra er at vi har arbeidd oss fram til ei brei politisk semje rundt dette store tiltaket.

Etter fleire politiske utspel den siste tida knytt til strekninga E39 Stord – Os, har det dessverre oppstått tvil og usikkerhet om det framleis er politisk vilje til å realisere prosjektet.

Planprogrammet for denne strekninga er vedtatt av aktuelle kommunar og Hordaland fylkesting, og har lagt til grunn for det omfattande planarbeidet som no snart er ferdig.

Eg har registret at den nye politiske leiinga på Stord i sin politiske plattform har sagt at dei vil be staten redusere hastighet, vegbreidde og planløyising for prosjektet «på den delen som går over Stord og øvrige kystlandskap».

Dette synet stadfesta ordføraren på Stord i BT 26.10. I same artikkel uttaler fylkesordføraren at ho ikkje vi svare på om ho vil støtte dette synet, men legg til: «Jeg registrerer hva de sier men jeg mener ikke noe om det nå».

Dette er - for å seie det forsiktig, ei svært overraskande uttale frå fylkesordføraren. Ferjefri E39 er det viktigaste einskildtiltaket for å betra rammevilkåra for nærings- og samfunnsutvikling i heile landsdelen vår. Usikkerhet om dette viktige prosjektet skaper difor uro og bekymring – ikkje berre i Sunnhordland, men i heile Hordaland og Rogaland.

Fylkesordføraren sitt uklåre svar på eit så viktig spørsmål er med på å forsterke denne usikkerheten.

I sin politiske plattform er den nye fleirtalskoalisjonen i Hordaland fylkesting tydeleg på at dei vil prioritere arbeidet med Hordfast. Det er bra.

Spørsmålet mitt er om fylkesordføraren no kan stadfeste at Hordaland fylkeskommune også i det vidare arbeidet vil halde seg til det vedtekne planprogrammet?"

Fylkesordføreren sitt svar var "ja".

Natalie Golis (MDG) hadde sendt slikt spørsmål (3) til fylkesordføreren:

"Ferjeflåten i Hordaland er den største CO2-utsleppskjelda til fylkeskommunen. Difor er ferjeanboda den viktigaste oppgåva vår når det gjelder klima for HFK akkurat no.

Utlysing av ferjeanbodet som skal leggjast fram for fylkesutvalet i januar skal vere i samsvar med klimaplanen, dvs. at det blir stilt krav om minimum 40 % reduksjon av utslepp innan 2030 i ferjeanbodet. Det vil i praksis sei at utsleppsreduksjonen blir frå 2020 når nytt ferjeanbod trer i kraft og nye/ oppgraderte ferjer skal setjast i drift.

Stortinget vedtok nettopp 1.12.15:

- "Stortinget ber regjeringen iverksette tiltak som sikrer at alle fylkeskommunale og kommunale ferger og hurtigbåter benytter lav- eller nullutslippsteknologi ved nye anbud og på ruter i egen regi."
- og at "komiteen ønsker å videreføre NOx-fond-ordningen med nye reduksjonsmål for næringen, og ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag om dette på egnet måte."

NOx-fondet kan gi støtte til ferjeproduksjon, men på grunn av at fondets framtid ikkje blir avgjort før etter nyttår, og den eksisterer per dags dato berre ut 2016, kan fondet ikkje støtte anbud med byggeperiode 2018-2020 og drift frå 2020. HFK tar ein økonomisk risiko når NOx-støtte framleis er uavklart når anbudet vert lyst ut. Dermed vil HFK trenge eit garanti-vedtak.

Spørsmål MDG sender inn som grunnlag for fråsegn:

Spørsmål:

1. Kva er status for arbeidet med å løyse NOx-fondets finansiering til dei nye ferjeanboda som skal leggjast fram i januar 2016 og kva har fylkesordføreren hatt av dialog vedk. dette med både Skyss og regjeringa?
2. Kan fylkesordføreren stø opp om ei fellesfråsegn på vegner av fylkestinget for å få fortgang i behandlinga i Stortinget for å best mogleg kunne sikra på førehand at fylkesutvalet 26.1.2016 skal kunne vedta eit offensivt og ambisiøst mandat for ferjeanboda, som er i tråd med Stortingsvedtaket og eigen klimaplan?"

Fylkesordføreren svarte slik:

"Spørsmål 1

Fylkesrådmannen v/Skyss har hatt dialog med NOx-fondet om usikkerheita knytt til vidareføring av fondet etter 31.12.2017. Skyss har i den samanhengen også sendt eit formelt brev (29.10.2015), der ein ber styret i NOx-fondet vurdere moglegheta til å setje til side midlar slik at operatørar som søker støtte for utløpet av 2017, men får fartøya sine sjøsett i åra 2018-2020, likevel kan motta støtte frå NOx-fondet. Dagleg leiar i NOx-fondet har opplyst at styret tek sikte på å handsame denne førespurnaden i møte 15.12.2015."

Til spørsmål 2 kommenterte fylkesordføreren at ho skal gjere det ho kan for å leggje til rette for så gode rammetilhøve som mogleg.